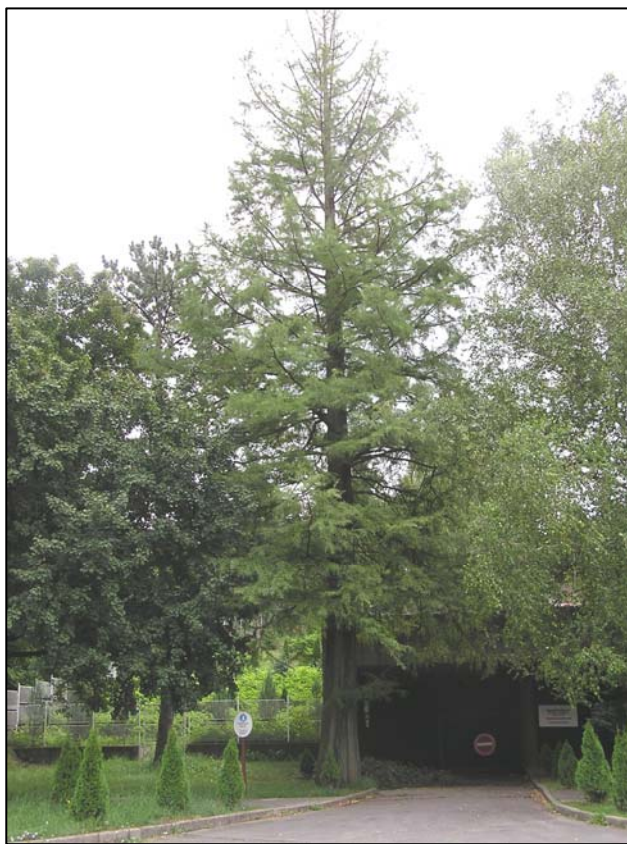

MOCSÁRCIPRUS – TAXODIUM DISTICHUM
Júnó Szálloda telke, Miskolc-Tapolca
TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

2006

Mocsárciprus – *Taxodium distichum* (L.) L.C.M.Rich
Júnó Szálloda telke, Miskolc-Tapolca

Természetvédelmi kezelési terv

Készítette:

Hudák Katalin
Barati Sándor
Horváth Benő
Szász Róbert

I. A TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERVET MEGALAPOZÓ DOKUMENTÁCIÓ

1. ÁLTALÁNOS INFORMÁCIÓK

1.1. Összefoglaló adatok

- Azonosító név: *Mocsárciprus (Taxodium distichum (L.) L.C.M. Rich)*
- Védett Természeti Területek Törzskönyve törzskönyvi száma: -
- Védetté nyilvánító jogszabály száma: **Miskolc m. Város Tanácsa VB. V-48/Tk. 43.283/1979.IV.12.VB. sz. határozata**
- Nemzetközi egyezmény hatálya: -
- Terület: **terület megjelölés nélkül**
- Érintett megye: **Borsod-Abaúj-Zemplén megye**
- Érintett település: **Miskolc, Miskolc-Tapolca, Csabai utca 4**
- A terület középpontjának földrajzi koordinátái: **777128-303596**
- Tengerszint feletti magasság: **110 m**
- A területet lefedő 1:10000-es EOY-térkép szelvény-azonosítója: **88-312**
- Illetékes természetvédelmi hatóság: **Miskolc Megyei Jogú Város jegyzője**
- Jogszabályban megjelölt természetvédelmi kezelő: **Miskolc Kertészeti Vállalat**

1.2. A terület rendeltetése

A védett *mocsárciprus (Taxodium distichum)* egyedi jellegének megőrzése, a fajtatulajdonságok megismerésének szolgálata.

1.3. A terület jogi helyzete

-Helyi jelentőségű védett természeti érték

1.4. A terület elhelyezkedése, határai

ország: Magyar Köztársaság
megye: Borsod-Abaúj-Zemplén
községhatár: Miskolc, Miskolc-Tapolca
helyrajzi szám: 45671
területe: terület megjelölés nélküli
EOY koordinátái: 777128-303596

1.5. Tulajdonviszonyok, kezelői-használati jogok

- Érintett földrészlet: Belterület HRSZ:45671
- Érintett erdőrészletek: -
- Tulajdonos: RESTFUL Kereskedelmi és Szolgáltató Kft, 1201 Budapest, Nagy Győri István u. 67
- Erdőgazdálkodó: -
- Vadgazdálkodó: -

1.6. A területre vonatkozó tervezési és egyéb előírások

Vízgazdálkodási terv: -

Vadgazdálkodási üzemterv : -

Halászati előírás: -

Erdőgazdálkodási üzemterv

Településrendezési –és területrendezési terv:

-A 21/2004 számú rendeletben (Miskolc Megyei Jogú Város Építési szabályzatában) a természeti érték védettsége rögzített.

-Tulajdoni lapra nincs rávezetve a védettség.

1.7. A természetvédelmi kezelés szervezete és infrastruktúrája

- A természetvédelmi kezelési terv készítői: Zöld Akció Egyesület (Barati Sándor, Szász Róbert)
Ökológiai Intézet Alapítvány (Hudák Katalin)
Teampannon Építész Iroda (Horváth Benő)

- A természetvédelmi kezelés feladatait ellátó szervezetek: Jogszabály szerint a Miskolci Kertészeti Vállalat, mely napjainkban már nem létezik.

- A természetvédelmi kezelés megvalósításához rendelkezésre álló tárgyi feltételek:

2. LEÍRÁS

2.1. Fizikai jellemzők

2.1.1. Klimatikus viszonyok

Miskolc éghajlata a nagy térbeli kiterjedés és a domborzat lépcsőzetes tagoltsága miatt igen nagy változatosságot mutat. A legfontosabb éghajlati elemek: a hőmérséklet, a csapadék, a szélviszonyok tekintetében a város síksági, dombvidéki és hegyvidéki jellegű területei eltérő értékekkel jellemezhetők. Magyarország Kistájainak Katasztere alapján a terület - 250 m alatt - mérsékelt meleg-mérsékelt száraz éghajlati típusba tartozik.

Az utóbbi tíz év hőmérsékleti adatait vizsgálva megállapítható, az éves átlaghőmérséklet 1,2 fokkal emelkedése. A vizsgált időszakban 1996 kivételével az átlaghőmérséklet folyamatosan emelkedik, a legalacsonyabb átlaghőmérsékletű év is 0,4 fokkal melegebb volt a kiindulási 1995-ös évnél és 0,5 fokkal melegebb a 1996-os évnél. A legmelegebb évek a 2000 (10,9 °C), 2002 (10,9 °C), 2005 (10,4 °C) voltak. A legmelegebb hónap a vizsgált időszakban a július 18,6-22,9 °C közötti átlaghőmérséklettel. A leghidegebb hónap a január, -3,8 °C átlaghőmérséklettel. Érdekes megfigyelni azt is, hogy a nyári hónapok átlag hőmérséklet ingadozása az utóbbi tíz évben 1,5 °C volt, míg a téli hőmérsékletek ingadozása 4,8 °C. Voltak enyhének mondható teleink, (2,45 °C) és voltak kemény hidegek is (-2,4 °C). Mindezek a hőmérsékleti adatok amellet, hogy egy melegedést jeleznek, a hőmérsékleti szélsőségek növekedését is mutatják, amely inkább a téli időszakban érvényesül elsősorban.

A csapadék mennyisége 406 és 905,8 mm között változik. A két érték közötti különbség szintén arra hívja fel a figyelmet, hogy ingadozó csapadékösszegek jellemzik a város területét. A csapadék eloszlását tekintve Miskolcra a késő- tavaszi és a nyári csapadékmaximum, ill. a téli csapadékminimum a jellemző.

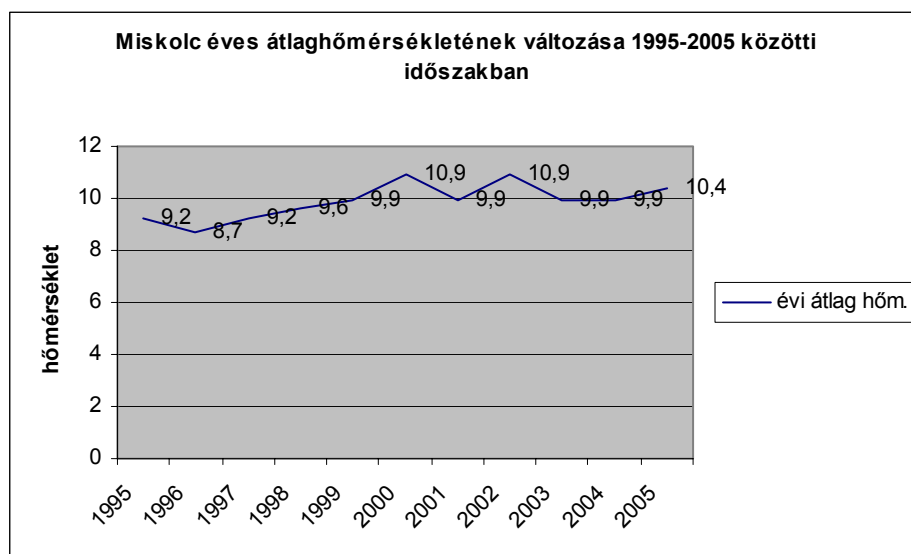
A területen az észak-és északnyugati szelek az uralkodóak. A szélsőségesen erős szelek eddig elkerülték a várost, de zivatarok környezetében az utóbbi évek megfigyelései szerint megjelentek a heves erősségű szelek, melyek nemcsak az épületek állagát, hanem a növényzetet is veszélyeztethetik.

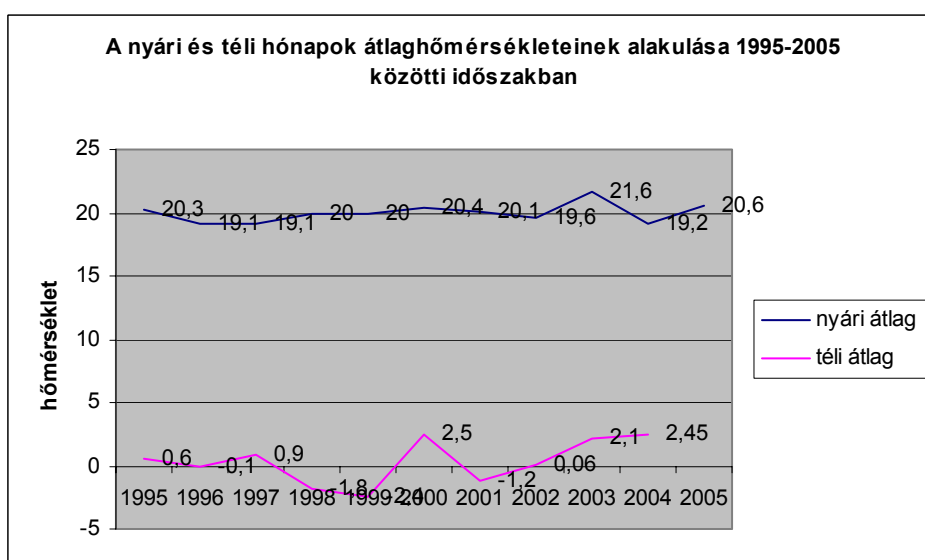
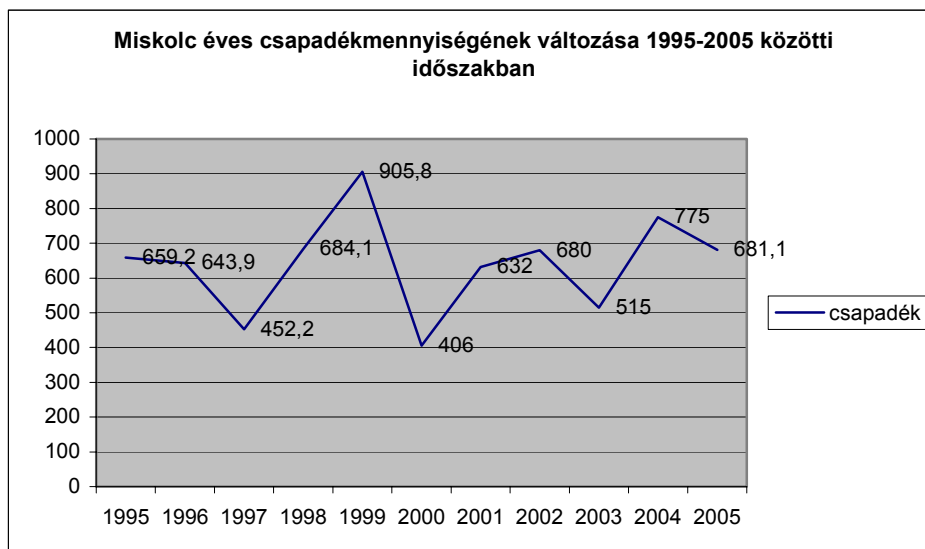
A globális trendeknek megfelelően várhatóan a nyári időszak átlag-hőmérsékleteinek emelkedésével kell számolni, mely a kánikulai napok mennyiségének növekedését is jelenti. A téli időszak enyhülése is látszik, bár itt a tendenciák nem olyan egyértelműek, a téli időszak inkább a

szélsőségekre hajlik. Jelen vannak a kemény hidegek és az enyhe telű évek is. A hőmérséklet várható növekedésével kapcsolatban érdemes a csapadékvizonyok alakulására is figyelni, ugyanis a szélsőséges csapadékmennyiségek veszélye is emelkedik, a klímaváltozás függvényében. A talaj nedvességtartalma azonban - a hirtelen felszíni lefolyás és nyári erős párolgás miatt - számottevő mértékben nem tud gyarapodni. Mindez a növényzet számára meghatározó környezeti tényező.

Miskolc átlaghőmérsékletei és csapadékösszegei 1995-2005 közötti időszakban az avasi Meteorológiai mérőállomás adatai alapján

	hó	°C	mm		°C	mm		°C	mm		°C	mm		°C	mm		°C	mm
1995	1	-2,1	12,1	1996	-3	31,1	1997	-3,6	10,6	1998	1,4	14,3	1999	-1,8	14,8	2000	-3,8	13
	2	4	44,1		-3,1	17,3		0,3	3,8		3,2	1,8		-0,9	55,6		1,9	27
	3	4,8	28,6		0,8	13,9		4,6	5,4		3,6	5,2		6,4	35,1		4,9	29
	4	10	67		11	49,2		7,2	11,8		11,7	82,6		11,8	79,3		13,5	55
	5	14,4	36,8		17	64		16	55,6		14,7	102,6		15,2	26,8		17,7	15
	6	17,9	178,2		19,4	35,8		18,6	99		19,5	54,3		19,6	253,5		20,2	31
	7	22,5	37,8		18,6	43,9		18,8	88,2		20,5	105,2		21,3	134,1		19,3	96
	8	19,7	112,7		19,3	112,8		20,1	45,4		20,2	50,5		19,1	125,3		21,9	11
	9	14,3	72,9		11,8	186,8		15,1	27,6		14,5	87,2		17,9	18,8		14,5	49
	10	1,1	11,4		10,3	27,1		8,1	8,6		10,2	81,1		9,9	27,5		12,8	3
	11	3,7	27,1		6,5	20,4		4,9	66,1		1,9	72		2,6	76,9		6,9	35
	12	1,2	30,5		-3,2	41,6		0,9	30,1		-5,5	27,3		-1,2	58,1		1,1	42
		°C	mm		°C	mm		°C	mm		°C	mm		°C	mm			
2001	1	-0,5	73	2002	-1,3	2	2003	-3,5	40	2004	-3,5	34	2005	0,26	17			
	2	1,6	14		4	4		-3,5	42		-0,2	49		-2,5	49			
	3	6,2	98		7,4	17		4	5		5,3	69		2,6	36			
	4	10,7	87		11	19		9,9	22		11,4	46		11,6	101			
	5	17,3	23		18,6	48		18,9	77		13,8	80		16,4	89			
	6	17,5	78		20,4	67		21,2	28		18,4	112		21,1	27			
	7	21,1	98		22,9	126		21,2	111		20,3	153		20,9	71			
	8	21,8	37		21	202		22,6	20		19,1	97		19,8	133			
	9	13,8	69		15,1	74		15,7	38		15,6	25		17,6	77,1			
	10	12,8	3		9,1	63		7,5	84		11,8	46		12,4	19,7			
	11	2,3	41		6,1	19		6,2	36		6,2	45		4,3	26,8			
	12	-4,8	11		-2,4	39		-0,6	12		0,9	19		1,09	34,5			

2.1.2. Hidrológiai viszonyok

Miskolc vízrajzát alapvetően földrajzi fekvése, a Bükk gazdag karsztforrás-rendszere, a város keleti határát képező Sajó folyó, és a várost nyugat-keleti irányban átszelő Szinva-patak vízgyűjtője határozza meg. A Szinva Lillafüreden, a Szinva karsztforrásokból ered, 3 km után a Hámori-tó alatt egyesül a Garadna-patak vizével, majd elhagyva a mészkőhegyeket további 24 km hosszú szakaszon folyik tovább a belváros területén, - magába gyűjtve a kisebb patakok: a Csanyik, az Erenyő, a Tapolca, a Pece vizét -, s végül a Sajóba torkollik. Jelentős vízfolyás még a Garadna, amely a Hámori-tó felett északi és déli irányban található több kis forrásból ered, s a Nyár-hegytől a Szinva patakba torkollásig mintegy 12 km hosszú szakaszon szállítja tova a karsztforrások vizét.

A tapolcai forrásokból fakadó Hejő-patak közvetlenül a Sajóba folyik. A források vize táplálja a langyos vizű tapolcai mesterséges csónakázó tavat is. A város további jelentősebb mesterséges tavai: a Csorbatelepi bányató, a Garadna-völgyi pisztrángos tavak, valamint a Garadna-patak felduzzasztásával létrehozott tájképi értékű Hámori-tó. Miskolc területén számos hideg, langyos, és meleg vizű karsztforrás tör a felszínre, elsősorban a mészkőhegyek peremén, a törésvonalak mentén, pl.: a Gallya-forrás, a Felső-forrás, a Kecskelyuk, a Királykút 9-11 °C-os vize, valamint Diósgyőr, Tapolca és egyes belvárosi területek (pl.: Selyemrét, Szabadság tér) 18-22 és 27-45 °C-os fürdőket és strandokat tápláló termálforrásai.

A talajvíztükör átlagos magassága a tapolcai parkban végzett fúrások eredménye szerint 105-150 cm között volt. (Miskolci Tanács TK 2-109/84 sz. vizsgálata)

2.1.3. Geomorfológia

A terület geomorfológiai értelemben a Kisgyőr-Tapolcai-mészköhátság északi részén helyezkedik el. Jellegét tekintve a tágabb terület olyan kihantolt-kihantolandó, kisebb részben fedett nemőnálló karszt, amelynek immár fedetlen hányada kihantolt nyílt vegyes nemőnálló és kihantolt nyílt őnálló karszt egységekből áll össze (Hevesi 2002). A mocsárciprus közvetlen környezete a Tapolcát Görömbölytől elválasztó hegylábi dombsorozat ÉNY-i lejtőjén helyezkedik el, a Hejő-patak völgye mentén. A Tapolcát Görömbölytől elválasztó dombsor legészakibb tagja a 190 m magas Szt. Benedek-hegy. Ettől délre a dombsor magassága enyhén emelkedik, legmagasabb pontja 210 m. A dombsor lejtői helyenként meredek, ugyan, de művelésre alkalmasak, ezt bizonyítják a hajdani szőlők maradványai. A korábban művelt területek legnagyobb részét beépítették.

2.1.4. Geológia-hidrogeológia

A várost mind geológiai, mind domborzati szempontból nagyfokú változatosság jellemzi.

A város közigazgatási területén három, földtani felépítésében és domborzatának jellegében különböző tájegység van. A Bükk hegység, a hegység hegylábi dombvonulata és a Sajó-medence síkja. A hegylábi dombvonulat kelet-felől csatlakozik a Bükk hegység paleozoos-mezozoos összletéhez. A hegylábi dombvonulatot a Szinva völgye osztja két részre.

A terület földtörténete a geológiai ókorig nyúlik vissza. Ebben az időszakban alakult ki az Ős-Bükk területe, amelyet egészen a triász végéig tenger borított.

A város területén a kőzetképződés három nagy periódusa különböztethető meg (Hajdúné M. K. 1993.). Az I. periódusban a paleozoos-mezozoos tengeri üledékes kőzetek alakultak ki. Ebben a csoportba tartoznak a paleozoos-mezozoos agyagpala-, homokkő és mészkőösszletek, a triász időszak közbetelepült vulkán képződményeivel. A tengerből vastag homokkő, agyagpala, mészkő és dolomitrétegek rakódtak le (pl.: a Bányabükk, Nagy- és Kisfennsík), a vulkáni tevékenység következtében pedig porfir-, diabázláva és tufa került a felszínre, amelyek később különböző palákká préselődtek össze (Lillafüred, Garadna-völgy). A krétában a hegységképző erők hatására a bükki üledékes rétegek is redőkbe gyűrődtek, és kiemelkedtek.

A II. periódus a törmelékes üledékes és piroklasztikus kőzetekből álló oligocén és miocén korú heterogén összetételű rétegösszleteket tartalmazza. A Bükk hegység ÉK-i előterében lévő harmadkori medenceterület kiválóan alkalmas volt a tengerpartmelléki barnakőszéntelepek képződésére. (Diósgyőr, Perces). A telepeket agyag-, homok-, kavics és homokkőrétegek kísérik.

A III. periódust a kizárólag törmelékes üledékes kőzetekből felépített, pliocén és kvarter rétegösszletek képviselik. Miskolc és környékének geológiai arculata a pliocénben és a pleisztocénben nyerte el mai formáját. A kéregszerkezeti mozgások hatására kialakult a Bükk koncentrikus és lépcsőzetes felszíne, és a Miskolc-Diósgyőri medence, amely kedvező feltételeket nyújtott az ember letelepedéséhez (Imreh, 1979).

Miskolc mai felszíne a földtörténeti átalakulások eredményeként lépcsőzetes szerkezetű: a legalacsonyabb területe a Sajó melléke (110-120 m), amelyet pleisztocén-holocén üledékes kőzetek (kavics, homok, agyag, iszap) építenek fel. Ezek a Szinva és Sajó ártere menti sík területek ma már szinte teljesen beépültek.

Az Ávas - Bábonyi bérc vonaltól Diósgyőrig tart a 250-300 m magas Alacsony-Bükk területe, amelyet harmadkori üledékek (homok, homokkő, márga, agyag, szénrétegek) és miocénkori vulkáni tufák alkotnak.

A Középső-Bükk területe Diósgyőrtől kb. Lillafüredig terjed 400-600 m magasságban, felépítésében főként a triász mészkő, pala vesz részt, jellegzetességét a karsztos lepusztulásformák és mészkőbarlangok adják (pl.: a Szeleta, a Kecskelyuk barlang).

A városhatár legmagasabb fekvésű területe a Magas-Bükk (Bükkfennsík) 600-900 m magasságban húzódik, amelyet túlnyomórészt ó-és középkori tengeri üledékek (mészkő, pala, dolomit), valamint diabáz, és porfir épít fel. Felszíni formakincsét a tektonikus eredetű bércek, töbrök, víznyelők, zsombolyok és karrmezők képezik. A fennsík belsejében pedig jelentős természeti értéket képviselő barlangok találhatók, pl.: Lillafüreden az István cseppkőbarlang, és a Petőfi forrásmészkő-barlang.

A terület hidrogeológiai szempontból a Bükk hegység Répáshuta-Tapolca tömb nevezetű vízföldtani egységéhez tartozik. Ez a vízföldtani egység a Bükk hegység legnagyobb karsztos tömbje, mely Répáshuta környezetétől Miskolc-Tapolcáig húzódik. Felépítésében jól karsztosodó középső-felső-triász mészkő, vesz részt döntő mértékben. A karsztvízegység egyetlen bizonyított karsztforrása a Miskolc-Tapolcai melynek önálló áradásos hidegforrása is van. A mészkő a Miskolc alatti mélykarsztot is felépíti, melyből a karszttegység melegkarsztvizét tárták fel víztermelő fúrások

2.1.5. Talajtakaró

A Sajó völgyétől a magas bükkig húzódó városterületet változatos talajadottságok jellemzik. A hegylábi területeken, ahol a természetes növénytársulás a tatárjuharos lösztölgyes lenne, csernozjom-barna erdőtalajok jellemzőek. Itt megjelennek a lejtőhordalék talajok is. Ezek a területek ma és főként korábban mezőgazdasági hasznosításúak voltak, mivel e talajtípus tápanyag és humusztartalma igen kedvező. A humusz-réteg vastagsága itt eléri az 50-150 cm közötti vastagságot és mindezek mellett a jó tápanyagellátottság is kedvez kertek és szőlők kialakításának.

Ahol az alapkőzet a felszín közelében található, a kőzethatású talajok jelennek meg. Tipikus formájuk, a sötétfekete színű rendzina talajok, melyek mészkő és dolomit kőzeten képződnek, csekély vastagságúak és szélsőséges vízháztartásuk miatt általában szárazságtűrő vegetációt tartanak el.

2.2. Biológiai jellemzők

Taxodium distichum Rich. – Mocsárciprus

Rendszertani besorolás:

- Anthophyta (Virágos növények)
- Spermatophyta (Magvas növények)
 - Gymnospermophytina (Nyitvatermők)
 - Coniferopsida (Tobozos nyitvatermők)
 - Pinidae (Fenyők)
 - Coniferales (Mai fenyők)
 - Taxodiaceae (Mocsárciprusfélék)

30-40 méterre növe, fiatalon keskeny, laza piramis alakú koronájú, később eltérbélyesedő, pompás, kúp alakú fává fejlődő, gyorsan növe lombhullató fenyő.

Törzse egyenes, a gyökfőben erősen megvastagszik. Kérge vörösbarna, rostos, szalagosan foszló. Ágai vékonyak, vízszintesen szétterülnek

Puha, lapos tűlevelei 1-1,5 cm hosszúak, laposak, sárgászöldek, a hosszúhajtásokon és a csúcshajtásokon szórtan, a levelekkel együtt lehulló rövidhajtásokon sűrű fésűsen helyezkednek el. A páratlanul szárnyalt levélre emlékeztető rövidhajtások, valamint a rügyek szórt állásúak. Ősszel érdekes barnásvörösre színeződik.

Virágai egyivarúak, egylakiak. A nővirágok zöldek, a hímvirágok sárgák, aprók, hosszú, végálló füzérekben csüngnek a hajtások végein. Nagyon korán, január végén, februárban virágzanak.

Termése dió nagyságú toboz. Érés előtt élénkzöld, ősszel éretten szürkésbarna, gyorsan szétesik. A magok háromlélűek, s a tobozpikkelyeken párosával, vagy magánosan állnak. Szaporításkor a magot a termőpikkelyekkel együtt vetik.

Észak-Amerika déli és délkeleti részén, a Delawaretől Floridáig terjedő lapályok mocsaras területein él vadon.

A harmad-időszakban Európában is nagy tömegben élt, a Kárpát-medence oligocén szeneinek egyik fő alkotója.

Európában általában a vizek mellett fejlődik jól. Kertben ennek megfelelő üde feltételeket kíván. Sajátos érdekességei a fa környezetében mindenütt felszínre törő, sakkfigurákra emlékeztető „ciprus babák”, melyek lehetővé teszik, hogy a fa teljes vízborítás mellett is elegendő levegőhöz jusson. Ezek a térdes léggyökerek néha 1 méter magasságig is kiemelkedhetnek a talajból.

Üde, tápanyagban gazdag talajt igényel. Fiatalon a fagyra érzékeny, ezért célszerű laza, árnyékot képező állományok alá telepíteni, annál is inkább, mert fiatalon árnyéktűrő.

Mészben szegény talajon, jó mezofita viszonyok közt is kielégítően fejlődik.

Fagyérzékenysége miatt csak Európa déli országaiban terjedt el nagyobb mértékben. Ott a nedves öntéstalajokon hasznofának is ültetik.

Magyarországon Hévízen és Vácrátóton szép állományai találhatók, de a hajdani főúri kertekbe is előszeretettel ültették (például: Szarvas, Erdőtelek, stb.).

Miskolcon, az 1920-as években a Tapolcai Park fásítása során több példányt is telepítettek ebből a fajból, s az üde körülmények között azóta is szépen fejlődnek.

A Júnó Szálloda telkén lévő védett fa azonban nem a hajdani ligeterdő tocsogós talaján, hanem a domboldalon nőtt tekintélyes méretűvé, dacolva az előtte futó közút forgalma által okozott szennyeződésekkel és az esővizet elzáró aszfaltozással, melyen a légzőgyökerek sem képesek áttörni.

A védett természeti érték egészségi állapota napjainkra megromlott, koronája kiritkult, csúcsán szárazodás tapasztalható. A bejáró felőli oldalon a fa és a burkolt felszín között csupán 20 cm a szabad talajfelszín. A fa alsó ágait kb. 6-7 méter magasságig levágták. A 12 méter átmérőjű korona által lefedett területnek csaknem a $\frac{3}{4}$ -e (!) aszfalttal és betonnal burkolt.

2.3. Gazdasági, társadalmi és kulturális jellemzők

2.3.1. Erdőgazdálkodás: -

A területen erdőgazdálkodás nem folyik.

2.3.2. Vadgazdálkodás: -

A területen vadgazdálkodás nem folyik.

2.3.3. Idegenforgalom, turizmus

A védett természeti emlék kezelése és bemutatása Miskolc Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának feladata.

A védett fa korlátozás nélkül, szabadon látogatható.

A Csabai utca 4 szám alatt található. A 2. jelű autóbusszal közelíthető meg.

A védett természeti érték környezetét jellemző idegenforgalom a tapolcai térség idegenforgalmához kapcsolódik.

2.3.4. Települési viszonyok

A védett fa magántelken, de nem bekerített területen található. Közvetlen környezetében a szálloda fedett parkírozójának behajtó útja van. Fölötte, kissé távolabb a kerítés alapzatát képező betonfal.

Tágabb környezetére az üdülő jellegű beépítés jellemző.

A védett fától délnyugatra található a hajdani Tapolcai Strand területe, ahol a közeljövőben Szállodát és Fürdőt építenek.

2.3.5. Oktatás, bemutatás

A védett fa megismertetését szolgálja a 2003-ban kiadott „Miskolc város helyi jelentőségű védett és védendő természeti értékei” című kiadvány.

Szerepel a Nyugat-Magyarországi Egyetem „Magyarországi faóriások és famatuzsálemek” adatbázisában:

<i>Faj</i>	<i>kor</i>	<i>kerület</i>	<i>magasság</i>	<i>megjegyzés</i>
Taxodium distichum	megjelölés nélkül	232 cm	19 m	Néhány száraz oldalág, de folyamatosan terem. Lebetonozott környezet.

2.3.6. Kutatás:

Kutatásnak nem tárgya

2.3.7. Egyéb használat: -

2.3.8. Kultúrtörténeti értékek

A Junó Szálló belső terveit Dufala József nívódíjas belsőépítész tervezte 1974-ben. Jelenleg a szálloda nem üzemel.

2.3.9. Táji értékek

Környezetében ez az exóta faj különleges megjelenésű, hangsúlyozza a terület vízhatását, bár önmaga nem vízparti helyen nő.

2.4. Adatbázisok

2.4.1. Számítógépes adatbázisok

Nincs

2.4.2. A védett érték környezetére vonatkozó térképanyag

GK25	M-34-138-D-c
EOV10	88-312

2.4.3. A területre vonatkozó légifotó-anyagok

Év	Filmszám	Képszám	
1988	8-357	5499	fekete-fehér
1990	92-004	7873	színes
1997	97-213	3641	fekete-fehér
2000		4751	színes

3. CÉLKITŰZÉSEK MEGHATÁROZÁSA

3.1. A terület értékelése

3.1.1. A természetvédelmi jelentőség értékelése

Kritérium	Minősítő jellemző	Jelentőség
Méret	Törzskörméret: 302 cm, magassága: 21 m. Koronája kiritkult, szabályos alakú, alsó ágait levágták.	Tekintélyes méretű egyed, közvetlen környezetében egyedi megjelenésű.
Diverzitás	Az adott környezeti és élőhelyi viszonyokra jellemző	
Természetesség	Antropogén	Allandó emberi hatások érik (közlekedés, burkolt felszín)
Ritkaság	Mérete és kora alapján országos viszonylatban ritka	Helyi viszonylatban értékes díszfa
Sérülékenység	Fokozottan sérülékeny	Megfelelő mennyiségű víz biztosítása és az ellevegőtlenedő talaj miatt veszélyeztetett; a kiterjedt burkolt felszín gátolja a tápanyag- és vízfelvételt!
Jellemzőség	Exota faj	Egyedi értékű megjelenése, kora és a nem tipikus élőhelyi feltételek tolerálása alapján.
Elhelyezkedés	Antropogén, erősen zavart környezet.	A belterületi zöldsáv meghatározó alkotóeleme
Terület-történet	Nem ismert	
Potenciális természetvédelmi érték	Esztétikai és természetvédelmi értékkel bír	Egyedi megjelenésű; Lehetővé teszi a fajtulajdonságok jobb megismerését (pl. gk.forgalom-tolerálás)
Különleges tudományos jelentőség	A védett természeti érték nem rendelkezik különleges tudományos jelentőséggel.	

3.1.2. A legfontosabb természeti értékek meghatározása

A legfontosabb természeti érték maga a védett mocsárciprus-fa.

3.2. Ideális természetvédelmi célkitűzések

A városképi szempontból jelentős természeti emlék fennmaradásának biztosítása.
Természetvédelmi célú bemutatás elősegítése.

3.3. Korlátozó és veszélyeztető tényezők

3.3.1. A korlátozó és veszélyeztető tényezők összefoglaló táblázata

	Belső tényezők	Külső tényezők
Természeti folyamatok	Természetes öregedés	Időjárási tényezők változása
Emberi hatások	Gyökér és lombkorona csonkolása	Felszín-burkolás (aszfaltozás, betonozás), építkezés, útkarbantartás, fokozott gépjárműforgalomból eredő légszennyezés, elmaradó locsolás és tápanyagpótlás

3.3.2. A természetvédelmi kezelés korlátai

A védettség nincs bejegyezve a tulajdoni lapra.
Nincs aktuális kezelője a természeti értéknek.
A kezeléshez a költségvetésből el kell különíteni anyagi forrásokat.
A terület kezelése lényeges beruházást nem igényel.

3.3.3. A korlátozó tényezők hatása az ideális célkitűzésekre

A természetes folyamatok közül a fa természetes öregedése az, mely hosszú távon befolyásolja az ideális célkitűzések megvalósítását, a többi természetes folyamatnak nincs jelentős módosító hatása.

Az emberi hatások elsősorban a fa életlehetőségeire vannak hatással, ezáltal az ideális célkitűzést is befolyásolják.

4. GYAKORLATI CÉLKITŰZÉSEK, STRATÉGIÁK ÉS FELADATOK MEGHATÁROZÁSA

4.1. Gyakorlati célkitűzések

- a) A Júnó Szálloda melletti mocsárciprus védelme, hosszú távú megőrzése
- b) A természeti érték bemutatásának biztosítása.

4.2. Természetvédelmi stratégiák

4.2.1. Faj védelme

Kismértékű beavatkozással megoldható.

4.2.2. Látogatás

A védett természeti érték szabadon látogatható.

4.2.3. Oktatás és bemutatás

A védett természeti érték megismertetése, oktatási és bemutatási hasznosítása kívánatos

4.2.4. Terület- és földhasználat

A védett természeti érték környezetében az esetleges beruházások (bontások, építkezések) csak a védett fa fennmaradását szolgáló megfelelő védő intézkedések kikötésével engedélyezhetők.

A környezetben további aszfaltozás és betonnal történő burkolás nem engedélyezhető.

A védelmet szolgáló korlátozó rendelkezéseket ki kell terjeszteni a fa védőövezetére is (a törzs és a lombkorona széle által meghatározott terület függőleges vetülete körben 2 méterrel megnövelve).

4.3. Kezelési feladatok

4.3.1. Kezelés

4.3.1.1. A faj védelmét szolgáló kezelési előírások

A védett természeti érték termőterülete védőövezetnek tekintendő. A védőövezet a törzs és a lombkorona széle által meghatározott terület függőleges vetülete körben 2 méterrel megnövelve= 200m²

Tilos a fát kivágni, élő ágait, gallyait eltávolítani, azt bármi módon károsítani.

A védett fa jelentős mértékű megváltoztatásának engedélyezéséhez a képviselő-testület hozzájárulása szükséges, kivéve, ha a fakivágás azonnali balesetveszély-elhárítás érdekében történik.

A védett fa kivágásához hozzájárulás csak annak biológiai pusztulása esetén adható ki, valamint akkor, ha annak állapota a környezetre károsodással járó veszélyt jelent.

A fa romló egészségi állapotára tekintettel, különösen fontos, hogy tápanyag- és vízpótlásban részesüljön még a 2006-os évben! Szükséges a fenntartó jellegű beavatkozások folyamatos biztosítása (hullott ágak és levelek összegyűjtése, esetlegesen bekövetkező, a fa vitalitását súlyosan veszélyeztető rovar vagy gombafertőzések elleni védekezés; A megfelelő élettér - és a lombkoronának megfelelő földterület - állandó gyommentességének biztosítása; 3-4 évente tápanyagpótlás és évente 1-2x vízpótlás).

A védett fán és környezetében növényvédő szereket és más vegyi anyagokat csak a Természetvédelmi Hatóság hozzájárulásával szabad alkalmazni.

Tilos a talajfelszín letermelése, illetve feltöltése.

4.3.1.2. Közlekedést érintő kezelési előírások

Gépjármű-forgalom a fa védőövezetében csak a védelem biztosításával engedhető.

Gépjárművel parkírozni a fa védőövezetében tilos.

A gépjárműforgalommal és parkolással kapcsolatos tiltások nem vonatkoznak kezelési és hatósági feladatokat ellátó gépjárművekre.

4.3.1.3. Építési tevékenységeket érintő kezelési előírások

A fa környezetében építési engedély csak feltételekkel, a fa védelmét szolgáló védőintézkedések előírásával adható ki.

A védőövezeten belül tilos a talajt burkolattal fedni. Amennyiben a védőövezeten belül már létezik burkolat, úgy a védőövezet betartása annak felújításakor jut érvényre.

4.3.1.4. Oktatást, bemutatást érintő kezelési előírások

A védett természeti érték bemutatása egy helyben kihelyezett tájékoztató táblán (a védettséget jelölő táblán kívül).

Szükséges a „Miskolc város helyi jelentőségű védett és védendő természeti értékei” című kiadvány újbóli megjelenítése.

4.3.2. Adminisztráció

a) Védetté nyilvánítás, védelem feloldása

A tapolcai Júnó Szálloda melletti mocsárciprus védelmét Miskolc Megyei Jogú Város Tanácsa Végrehajtó Bizottsága mondta ki 1979-ben.

A védetté nyilvánító határozatban a védettséget nem kötötték helyrajzi számhoz. Ennek ellenére a 21/2004 számú rendeletben (MÉSZ) a védettség a 45671 HRSZ-hez kötődik. A kezelési tervben is ezt a HRSZ-t szerepeltetjük.

A HRSZ 45671 ingatlan tulajdoni lapjára nincs rávezetve a védettség. A bejegyzés pótlása és a tulajdonos értesítése szükséges.

Az eredeti határozatban szereplő Miskolci Kertészeti Vállalat megszűnt, új természetvédelmi kezelő megnevezése szükséges.

A jegyző korlátozhatja, felfüggesztheti vagy megtilthatja a védett természeti értéket károsító vagy súlyosan veszélyeztető tevékenységeket. A határozat - a védett természeti érték közvetlen vagy súlyos sérelme, illetve veszélyeztetése esetén - a jogorvoslatra tekintet nélkül azonnal végrehajthatóvá nyilvánítható.

A Természetvédelmi Törvény értelmében (1996. évi LIII.) fel kell oldani a természeti érték védtségét, ha annak fenntartását természetvédelmi szempontok a továbbiakban nem indokolják. A helyi védett természeti érték védtségének a feloldásához az illetékes természetvédelmi hatóság véleményét be kell szerezni. A természetvédelmi hatóság- állásfoglalása alapján - a nyilatkozatát 60 napon belül adja meg.

A helyi védetté nyilvánítás esetén a települési önkormányzat jegyzője a védetté nyilvánító, illetve a védettség feloldásáról rendelkező önkormányzati rendeletet - nyilvántartási célból - hivatalból meg kell hogy küldje az illetékes természetvédelmi hatóságnak.

5. MUNKATERV

5.1. Középtávú munkaterv

A kezelési terv érvényességi idejére (2006-2010) vonatkozó időszak alatt a következő eredményeket kell elérni:

- A védett természeti érték további fejlődésének biztosítása
- A védett természeti érték környezetének rendezése
- A védett természeti érték szélesebb körben való megismertetése

5.2. Éves munkaterv

2006:

A védettség bejegyeztetése a HRSZ 45671 jelű tulajdoni lapra.

A Tulajdonos értesítése a védettség tényéről.

A rendeletben szereplő Miskolci Kertészeti Vállalat helyett új területkezelő megbízása.

Gyommentesítés, fűnyírás 100 m²

Vízpótlás egy alkalommal 40 liter víz

Tápanyagpótlás 5-6 kg/m² komposzt ősszel a felső 10 cm-es rétegbe dolgozva.

Száraz, lehullott gallyak és levelek összegyűjtése 200m²

A védett fától északra két mezei juhar (*Acer campestre*) nőtt fel, melyből az út felé eső, szabálytalan törzsű egyed koronája belenőtt a mocsárciprus koronájába. Eltávolítása a vegetációs időn kívül kívánatos.

2007:

A fa körüli védőzóna aszfaltmentesítése, „lélegző”-vé tétele (tervezés, kivitelezés).

Bemutató-tábla elkészítése, kihelyezése.

A „Miskolc város helyi jelentőségű védett és védendő természeti értékei” című kiadvány újbóli megjelentetése

Gyommentesítés, fűnyírás szükség szerint

Vízpótlás és tápoldatozás alkalmanként 40 liter víz (1-2x: július-augusztusban)

Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése,

2008:

Gyommentesítés, fűnyírás szükség szerint

Vízpótlás, tápoldatozás alkalmanként 40 liter víz (1-2x: július-augusztusban)

Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése,

2009:

Gyommentesítés, fűnyírás szükség szerint

Vízpótlás alkalmanként 40 liter víz (1-2x: július-augusztusban)

Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése,

2010:

Gyommentesítés, fűnyírás szükség szerint

Vízpótlás alkalmanként 40 liter víz (1-2x: július-augusztusban)

Száraz, lehullott gallyak és a lehullott levelek összegyűjtése,

A kezelési eredmények összegzése

A Kezelési terv felülvizsgálata, és a következő öt éves ciklusra való elkészítése.

6. A TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV VÉGREHAJTÁSÁNAK ELLENŐRZÉSE ÉS A TERV FELÜLVIZSGÁLATA

A természetvédelmi kezelési tervben foglaltakat Miskolc Megyei Jogú Város jegyzője ellenőrzi.

A kezelési terv felülvizsgálatának tervezett időpontja 2010.

Az új kezelési terv életbe lépésének időpontja 2011.

II A TERMÉSZETVÉDELMI KEZELÉSI TERV

A 4. pontban foglaltak szerint

MELLÉKLETEK

- 1. Védetté nyilvánítási határozat másolata (V-48/Tk.43.283/1979.IV.12.VB) (2 oldal)*
- 2. Tulajdoni lap másolata (2 oldal)*
- 3. Topográfiai térkép (EOV) másolata (M=1:10000) a telek-határral*
- 4. Földi fotók*

Mg.25.011-7/1980.

Miskolc m. város természetvédelmi értékei

Miskolc m. Város Tanácsa Végrehajtó Bizottsága
V-48/Tk.43.283/1979.IV.12.VB. sz. Határozatával védetté
nyilvánította:

2./ Mocsárciprus /Taxodium distichum/

a/ Földrajzi fekvése:

Miskolc-Tapolca belterületén a Junó Szálloda gépkocsibejárata mellett áll.

b/ Védettség rendeltetése:

- Egyedi jellegének megőrzése.
- Szolgálja a fajtatulajdonságok megismerését.

c/ Védetté nyilvánítás indokai:

Életkora: 80-90 év.
Törzskör-mérete: 185 cm.
Magassága: 20 m.

A Taxodium distichum Északamerikai atlantikus mocsaras partvidékein él. A harmad-időszakban Európában is nagy tömegben élt, a Kárpátok oligacén szeneinek java részét alkotta.

Jelzett példány méreteiben és korában is országosan ritkaságszámba megy.

d/ A kezelőszerv megnevezése:

Miskolci Kertészeti Vállalat

MTVB. (88/1980.

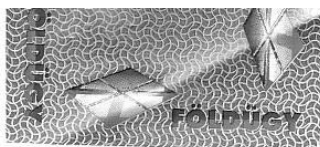
e/ Védelmi előírások:

- A fát rögzített fém pálcás kosárral körül kell keríteni.
- Megrongálni, törzsét megsérteni, gyökérzetét elvágni nem szabad.
- Alsó ágait a magasabb konténeres gépkocsik károsodása miatt le kell vágni, a vágás helyét kezelni kell.
- Időszakosan növényvédelmi szempontból ellenőrizni kell.
- Az aszfaltburkolat közelsége miatt időszakosan le kell vágni a gyökérzetét.
- Jelzőtáblával ellátandó.

f/ Természetvédelmi besorolás:

Védett fa.

g/ Jellege szerint: botanikai érték.

Körzeti Földhivatal
3525 Miskolc
Vologda u. 4. Pf. 196.
06/46/358 211

Oldal: 1 /47
Ügyintéző:
Elek Attila

Tulajdoni lap másolat - szemle

2006.06.29 07:39:38

MISKOLC II.KERÜLET
belterület HRSZ: 45671
Csabai utca 4

Szektor : 33
Térképszelvény : 248

----- I.rész -----

1. Az ingatlan adatai:

Alrészlet adatok		Alosztály adatok	
jel	muv.ág (kivett)min.o. ha,m2	kat.jöv. ha,m2	kat.jöv. /AK,fill./
	kivett 8156		
	szálloda		
	Földrészlet össz.: 8156		

----- II.rész -----

10. Bejegyző határozat: 46654/2005.04.29

Tul.hányad:1/1

Jogcím: adásvétel , 46654/2005.04.29

Jogállás: tulajdonos

Jogosult neve: RESTFUL KERESKEDELMI ÉS SZOLGÁLTATÓ KFT Törzsszám:
13456236

Címe: 1201 BUDAPEST Nagy Győri István utca 67

----- III. rész -----

21. Bejegyző határozat: 69248/2003.08.19

Az ingatlan területe területszámítási hiba miatt 8100 m2-
ről 8156 m2-re változott. (FM. 275/2003.)

24. Bejegyző határozat: 37698/2004.03.03

Terhelés: Jelzálogjog 71 500 000 FT, azaz Hetvenegymillió-ötszázezer
forint és járulékai erejéig

Jogosult neve: Feuerabend László sz.:1951 a.n.:Kiss Irén

Címe: 1066 BUDAPEST,Weiner Leó utca 18.

A Budapesten, 2004. február 16-án kelt megállapodásban
foglalt tartalommal.

Megrendelő könyv száma: 30001/15876/2006

Ez a másolat 2 oldalt tartalmaz.

A másolat - a kiadást megelőző napig - az eredetivel megegyezik.

Körzeti Földhivatal
3525 Miskolc
Vologda u. 4. Pf. 196.
06/46/358 211

Oldal: 2 /47
Ügyintéző:
Elek Attila

Tulajdoni lap másolat - szemle

2006.06.29 07:39:38

MISKOLC II.KERÜLET
belterület HRSZ: 45671
Csabai utca 4

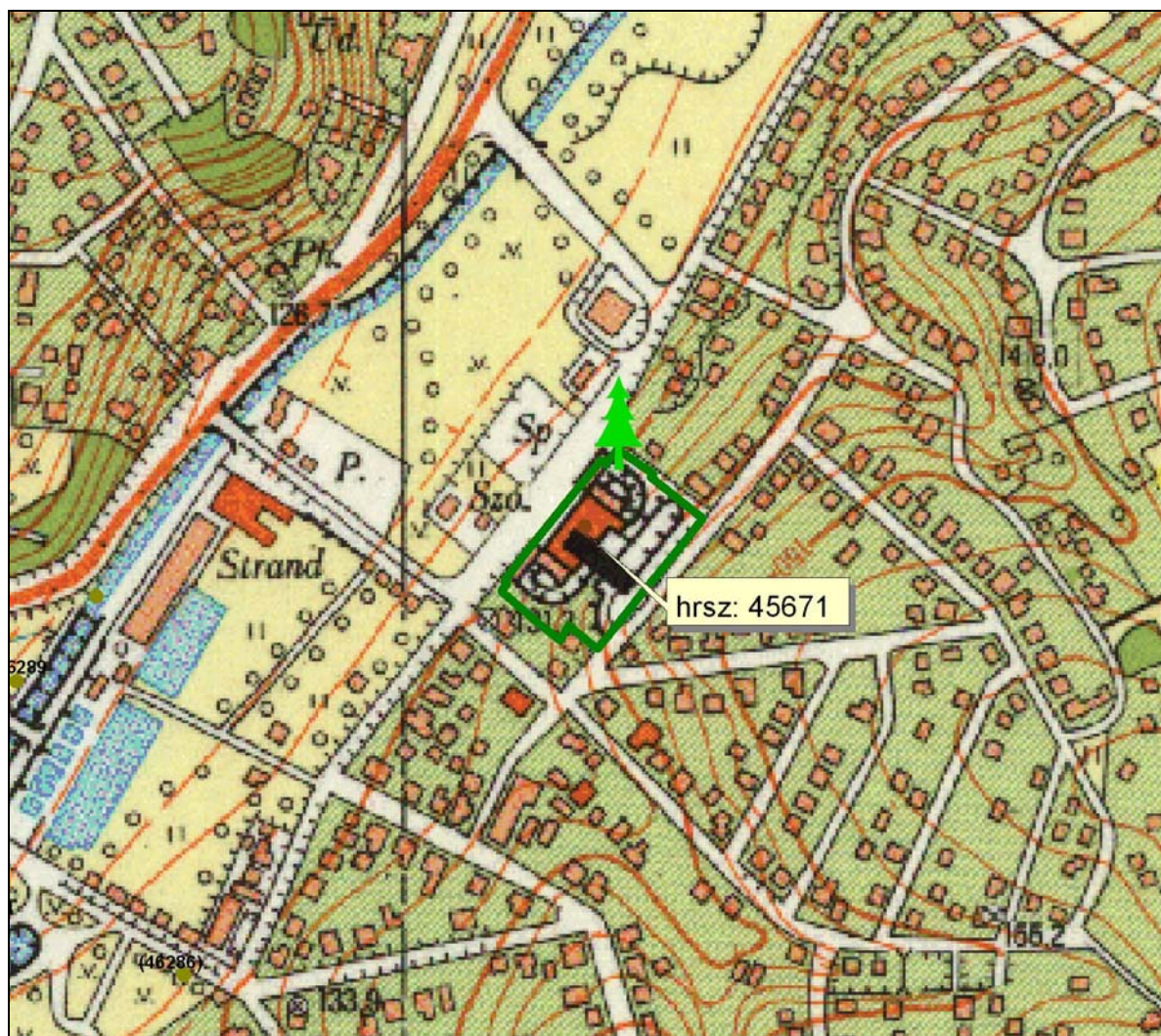
Szektor : 33
Térképszelvény : 248

Az 1996. évi LXXXV. tv. 31.§. alapján díjmentes.

3525 Miskolc, 2006.06.29

Elek Attila
Elek Attila

Topográfiai térkép (EOV 1:10 000)) másolata a védett természeti érték és a telekhatár jelölésével

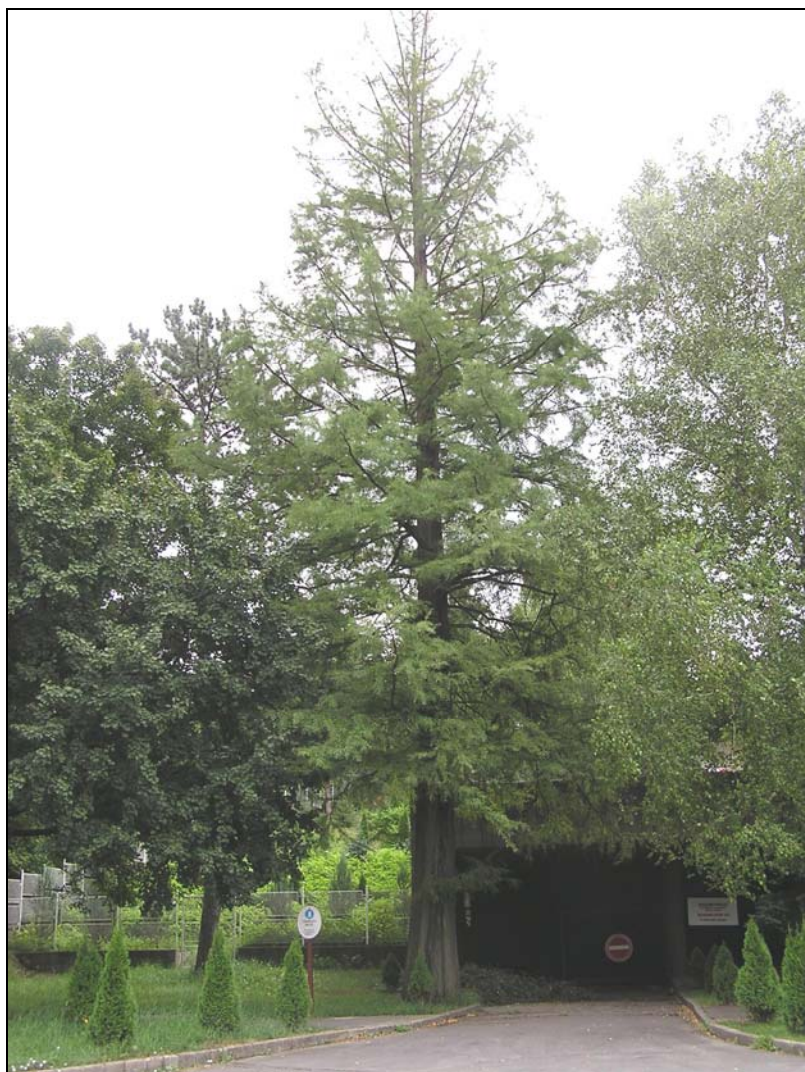
Földi fotók

A védett fa és környezete 2006. 04. 09-én.

Burkolat a tő körül

A védett fa 2006. 07. 30-án

A mezei juharok és a nyírfa által összeszorított mocsárciprus koronája

Száradó csúcs (2006. 07. 30)

Legallyazott törzs és gondozatlan környezet